

Obsah

Několik vět na úvod / 11

I Obecná a metodologická část / 15

(*Karsten Rinas*)

- 1 Téma této studie a metodologie / 15
- 2 Nauka o interpunkci v kontextu různých vědních disciplín / 19
 - 2.1 Ortografie / 19
 - 2.2 Gramatika/syntax / 20
 - 2.3 Rétorika / 21
 - 2.4 Stylistika / 23
 - 2.5 Poetika / 23
 - 2.6 Hudba / 24
 - 2.7 Logika a psychologie / 25
 - 2.8 Právo a správa / 26
 - 2.9 Teologie / 27
 - 2.10 Profesní pozadí / 30
 - 2.11 Nejednotnost v terminologii / 30
 - 2.12 Interdisciplinarita / 31
- 3 Evropský kontext / 32
- 4 Souvztažnosti mezi písmem jako systémem znaků a interpunkcí / 33
 - 4.1 Systémy písma / 33
 - 4.2 Členění fonetického písma / 34
 - 4.3 Dva prostředky členění textu: znaménka vs. volný prostor / 39
 - 4.4 Autonomie psaného jazyka / 40
 - 4.5 Orální charakter a linearita / 42

II Historické základy interpunkce v evropské kultuře / 47

(Karsten Rinas)

- 1 Antické teoretické základy / 47
 - 1.1 Relevantní disciplíny / 47
 - 1.2 Rétorická nauka o periodě / 48
 - 1.3 „Gramatická syntax“ / 56
 - 1.4 Průběžné shrnutí: nauka o periodě jako východisko / 61
- 2 Teorie a používání interpunkce v období středověku / 62
 - 2.1 Osamostatnění textu / 62
 - 2.2 Recepce antické nauky o interpunkci v období středověku / 64
 - 2.3 Liturgie a hudba / 64
 - 2.4 Rytmus v próze a *cursus* / 67
 - 2.5 Ke vztahu mezi interpunkcí a rytmickými strukturami v próze / 69
 - 2.6 Je rétorická interpunkce přirozenou interpunkcí? / 70
 - 2.7 Průběžné shrnutí / 71

III Dějiny interpunkce v češtině / 73

- 1 Starší preskripce po práh osvěcenských školských reforem / 75
(Ondřej Koupil)
 - 1.1 Vstupní úvahy / 75
 - 1.2 Šestnácté století: vliv evropského knihtisku / 89
 - 1.3 Sedmnácté století: stabilita tiskařského pravopisu a představy interpunkční preskripce / 97
 - 1.4 Osmnácté století: kompilace starší tradice / 106
 - 1.5 Průběžné shrnutí / 109
- 2 Výpůjčky, adaptace a kodifikace (1780–1902) / 113
(Karsten Rinas)
 - 2.1 Jazykověhistorický kontext / 113
 - 2.2 Shrnutí vývoje německé nauky o interpunkci / 114
 - 2.3 České nauky o interpunkci mezi lety 1780 a 1902 / 123
 - 2.4 Didakticky zaměřené příspěvky k interpunkci mezi lety 1780 a 1902 / 177
 - 2.5 Vybrané aspekty / 186
 - 2.6 Průběžné shrnutí / 192
- 3 Pod dohledem *Pravidel* (1902–) / 195
(Viktor Tichák)

- 3.1 Přehled dějin pravidel a nauk o interpunkci 1902– / 195
- 3.2 Teorie interpunkce ve 20. století / 216

IV Ediční exkurz (věnovaný Dušanu Šlosarovi *in memoriam*) / 231

(Ondřej Koupil)

- 1 Teoretické otázky a dosavadní praxe / 231
 - 1.1 Proč edice? / 231
 - 1.2 Jak se postupovalo? / 232
 - 1.3 Proč se tak postupovalo? / 234
- 2 Principy pro nakládání s interpunkcí ve starších českých textech / 236
 - 2.1 Proč se tak postupovalo? / 236
 - 2.2 Transliterace a transkripce jako principy / 237
 - 2.3 Hledisko předpokládaného receptora / 238
 - 2.4 Nutnost bádání a vztah bádání k ediční praxi / 240

Závěr / 243

Zusammenfassung / 245

Summary / 247

Bibliografie / 249

Překlady originálních citátů / 287

Tabulky vývoje terminologie / 293

1 Starší terminologie (1533–1756/1783) / 294

2 Terminologie 19. století (1777–1897/1902) / 295

Jmenný rejstřík 299